

Košnja je danes že prezrela in na več krajih še ne izvršena, čeprav se pridelek manjša od dne do dne. Manjka delovnih moči. S silo, kakor si domisljujejo mnogi občudovalci rezkega pruskega načina, pa teh moči ni spraviti venkaj na deželo, kjer morajo delati v potu svojega obraza od treh zjutraj do poznega večera; izpodbujati bi se jih moralo z visokimi plačili; mnogo ljudi, ki danes v mestu stradajo, bi ob visokem zaslužku in dobri hrani sprejelo delo na deželi, čeprav bi se jim zdelo začetkomu nenavadno trdo.

Kako pa more kmet danes dajati visoke plače, če dobi za svoje pridelke samo tretjino, ali kakor v mnogih slučajih četrtno cene svetovnega trga?

Čudno postopanje sodnij.

Ono pridelovanje, ki se ni zatrlo ali zmanjšalo vsled najvišjih cen, pa otežuje ali morda celo ugonablja postopanje naših sodnij. Danes ne zadostuje, da kdo prideluje ali trguje po nizkih cenah in sicer tako, da se vidi že na prvi pogled, da njegova delavnost izključuje zvišanje cen. Sodnije so povsod že pozabile, za kaj je pravzaprav spočetka bila izdana naredba o draženju, ki je vendar imela hvalevreden namen, — dati pomenja eno najhujših napak, ki so bile sploh kedaj narejene; s to naredbo se je hotelo preprečiti odušne izrastke in ljudstvu omogočiti oskrbo po zmernih cenah; sodnije so, pravim, polagoma ta prvotni namen popolnoma pozabile; ljudje, ki so splošno znano delali dostojno in poceni, ki so s svojim delom izkazovali prebivalstvu važne usluge, si morajo po cele tedne in mesece dopuščati sodne preiskave in nadlegovanja, ker je kdo, večinoma iz nevednosti, dostikrat pa iz zavisti in iz veselja do ovajanja, napravil proti njim ovadbo.

Brezvestno, hujskajoče časopisje, katero vzbuja zavist in sovraštvo, je še slabše zlo. Pod hinavsko pretvezo, da zastopa koristi ljudstva, v resnici pa s pravim namenom, nuditi čitateljem škode, hujška množice proti pridelavajočim in trgujočim stanovom, na kratko proti vsem onim, od katerih zavisi oskrba splošnosti in katerih veselje do dela bi se moralo z vsemi sredstvi, ne samo obdržati, ampak povečati.

Razmere vedno slabše.

Domoljub mora s skrbjo gledati v bodočnost — kajti vidi se, da postajajo razmere glede oskrbe dan za dnem slabše. Kdor pride na deželo, ve, kako danes kmet misli; ozlovoljen je, manjka mu delovnih moči; zahteve doma ostalih so se podvojile, da potroji. Pri tem pa ni nobenega upanja, da bi se delo poplačalo, pač pa ima pričakovati, da bo izpostavljen nadlegovanju in preganjanju. Povsod se sliši kmete govoriti, da bodo pridelovali samo še najpotrebnejše za lastno preživljenje in krmljenje živine, pri današnjih cenah da se ne izplača več se potruditi.

Sedaj so bile deloma izdane najvišje cene za zelenjavo in sadje, deloma se nam še obetajo in dasi je odgovorni urad strokovno izvrstno organiziran, posledice navzlic temu ravno radi teh najvišjih cen ne bodo izostale; nabava sadja in zelenjave bo vedno težja.

Najvažnejše.

Sklep, ki ga napravi "Timesov" članek, je približno ta-le: "Najvažnejše, da, edino opravilo zakonodajne oblasti naj bi obstajalo v tem, da se zavzame omeje pri zbiranju in razdeljevanju živil naj bi se v največji meri uporabljale moči, ki so na razpologo, in bi se kolikor mogoče opuščalo uradniško vmešavanje. Oblasti naj bi kolikor mogoče malo vplivale na tvorbo cen. Prava točka, kjer more v tem oziru oblastvo nastopiti, je zmanjšanje dobička med veletrgovcem, oziroma pridelovalcem in trgovcem na drobno. Najvišjih cen se je ogibati, ker omejujejo le pridelovanje. Pravilno zdravilo zoper prevelike dobičke pridelovalcev je obdačenje in edino zdravilo zoper pomanjkanje, v kolikor so ga povzročile visoke cene, je podpiranje potrebnih."

Usodna nemška napaka.

Cinaudi pravi še posebej: "Najbolj usodna vseh nemških napak je bila, da so preskrbo z živil, ki so bila sama na sebi zadostna, pokvarili z motečimi ukrepi države in da so tako šele prav ustvarili pomanjkanje, ki ga danes obžalujemo. Ako bi bili takoj preprečili nepotrebno zauživanje in uredili človeško porabo, pri tem pa pustili na miru cene, potem bi bile nekoliko zvišane cene skoraj gotovo zadostovale, da bi se bilo pridelovanje pomnožilo primerno povečanim potrebam; blago bi se ne bilo razmetavalo, povprečne cene bi bile danes v celoti nižje in prebivalstvo bi bilo na boljšem kakor je danes."

Edina rešitev.

Vsakdo, ki je s paznimi očmi od početka vojske zasledoval zakonodajo o živilih v naši državi, pač ne more priti do drugega zaključka, kakor da je za nas edina rešitev, naj se pametno odpravi današnje zasilno gospodarstvo in naj se s prostimi cenami zoper polaroma osvobodijo trg. Cene bodo začetkom mo-

čno poskočile, toda vsa živila, katera še so v raznih zalogah, pa so izginila, bodo prišla na dan in pridelovanje novih živil se bo zelo poživilo. Tam, kjer je nadzorstvo potrebno ali sploh mogoče, naj se ne izvršuje po državnih nastavljenih, ampak po strokovnih organizacijah, ki že obstoje ali se imajo šele osnovati. Te strokovne organizacije naj bi nadzirali državni činovniki in jim stali s svetom ob strani. Vsi občeškodljivi izrodki bi se preprečili na ta način, da bi se člani, ki bi se ne uklonili odredbam teh strokovnih organizacij, izključili in bi se jim v zela pravica, sklepati kakoršnekoli kupčije. Draženje potom verižne trgovine bi potem sploh ne bilo mogoče, ker je verižna trgovina ob taki organizaciji popolnoma izključena.

Kdaj se bomo slednjič tudi pri nas naučili bistro gledati, kdaj bomo vendar opustili one načine, vsled katerih se dogaja, da je oskrba dandanes slabša kakor prejšnje leto in da bo prihodnje leto še slabša kakor je letos? Bojim se, da se bomo spame-tovali še le takrat, ko bo prepozno.

Krompir zasežen.

Ministrstvo za ljudsko prehrano je izdalo naredbo, ki določa, da je s 1. avgustom t. l. zasežen ves pridelek letošnjega krompirja. Določa se, koliko krompirja se bo smelo pokrmiti in sicer se bo smela pokrmiti samo tista množina krompirja, ki za človeško hrano ni več uporabna (zelo drobn, gnili, vodeni, zgrizeni krompir). Prepovedana je uporaba krompirja za izdelovanje špirta ali žganja. Za uporabo krompirja v drugih obratih, kot za izdelovanje škroba itd. je potrebno dovoljenje urada za ljudsko prehrano. Pridelovalec mora zaseženo (t. j. odvisno) množino krompirja oddati vojno žitno-prometnemu zavodu. Vsaka druga oddaja ali prodaja krompirja, bodisi proti plačilu ali brezplačno, je prepovedana. Vsled tega je prevajanje krompirja dovoljeno le tedaj, če je v to izrecno privolil vojno žitno-prometni zavod. Množina pridelanega krompirja bo dognana s cenitvijo, (s tehtanjem za poskus) in na ta način, da se bo določilo, koliko polja je bilo s krompirjem nasajene. Vrhutega se pa mora vsak, kdor ima več kakor pol hektarja zemlje s krompirjem nasajene, naznaniti množino pridelanega krompirja. Ko bo oblast dognala množino pridelanega krompirja, bo določila, koliko se ga bo moralo oddati. Razdelitev krompirja v jeseni bo urejena na karie za krompir. Urad za ljudsko prehrano je pod gotovimi predpogoji odobril pogodbe, ki so bile sklenjene s pridelovalci glede sajenja in dobave krompirja. Cena za krompir pri pridelovalcu je določena za dobo od 1. do 20. avgusta s 40 K za meterski stot, od 21. avgusta do 5. septembra s 25 K in od 6. septembra naprej s 15 K za meterski stot. Za takozvani krompir "rožiček" ali "kifec" so pa določene trikrat višje cene, kakor so določene za okrogel krompir. Zoper tozadevne prestopke so določene stroge kazni.

Oblast že vnaprej opozarjamo, naj energično poskrbi za dovolj semenskega krompirja za spomlad. Naj se ljudem ne odvzame preveč krompirja, da ga spomladi ne bo manjkalo za seme kakor letos. Čudno je tudi določilo glede cen. Sedaj ga bodo ljudje radi višje cene še zelenega izkopavali, kar bo v veliko škodo. Naj bi se nastavila enotna višja cena, ker 15 K je za 100 kg krompirja, kakor je določeno za čas od 5. septembra naprej, vsekako premalo. Zakaj se v takih zadevah ne vpraša kmetskih strokovnjakov za svet?

Govorili smo s strokovnjakom, ki pravi, da bo ta vladna odredba zelo slabo uplivala na prebivalstvo. Izkopaval se bo zelen, nedoračen krompir, ker se dobi sedaj več kot polovico več zanj kot po 20. avgustu. Krompir se je radi prejšnje hude suše še le sedaj začel prav razvijati in nastavlja gomolje. Z ozirom na splošen blagor pozivamo ministra Höferja in vse merodajne kroge, naj na vsak način preprečijo, da bi se cena 40 K že po 20. avgustu prekinila. Vsaj do 1. oktobra, ko bo krompir popolnoma dozorel, naj se plačuje 100 kg po 40 K. Do tedaj bo zrastle vsaj za polovico več krompirja.

Naše žrtve za domovino.

Č. g. kurat Nastran nam poroča: Padli vojak meseca junija pri pp. 87 iz Slov. Štajerja: Ant. Čepin, roj. 1893 v Pilstanju, Jurij Jost, roj. 1888

v Dramljah, Martin Kovač r. 1896 v Škofji vasi, pristojen v Vojnik, Franc Padar r. 1889 v Veliki Pirešici, Mihael Bauman r. 1894 v Godomercih, Ignac Kladnik r. 1897 v Dobju.

Dne 27. maja je zadela sovražna granata 20-letnega prostovoljnega strelca Franceta Prislan, doma iz Mozirja Skoda za vrlega mladeniča.

Padel je dne 10. junija vrli mladenič Jakob Kaučič iz Stanovne pri Veliki Nedelji, star 20 let. Bojeval se je 14 mesecev na Tirolskem. Zadet je bil od sovražne granate. Pokojni je bil odlikovan po smrti s srebrno svetinjo 2. razreda.

Došlo je žalostno poročilo Šusteričevi rodbini v Dolu pri Reštajnu, župnija Rajhenburg, da je sin Jože padel na tirolski fronti dne 19. junija, star 20 let. Bojeval se je čez 2 leti.

V bolnišnici v Mariboru je dne 12. julija umrl črnovojniak Martin Balaskovič iz Kupetinec pri Sv. Juriju ob Ščavnici v 47. letu svoje starosti. Rajni je bil skrben in vzgleden gospodar. Zapušča zalujočo ženo in tri otroke.

Padel je na Krasu dne 14. julija mladenič Anton Kaiser iz Kamnice pri Mariboru. Sovražna granata mu je odtrgala glavo.

Vojni kurat nam je sporočil, da je žrtvoval svoje mlado življenje narednik Vincenc Zemljč iz Bačkove, župnija Sv. Ana na Krempergu. Izdajalčeva mina mu je pretrgala nit življenja dne 7. maja. Bil je 28 let star.

Umrl je dne 13. julija v bolnišnici v Olomucu na Moravskem mladenič-vojak Janez Kraner od Sv. Benedikta v Slov. gor. Za njim jokajo starši in brat-vojak.

Sovražna roka nam je dne 18. julija vzela vrlega 22letnega mladeniča Ernesta Breznik, doma od Sv. Ane v Slov. goricah. Bil je dodeljen k naskakovalni patrulji. Boril se je neprenehoma od l. 1915 proti polentanju. Bil je že 2krat odlikovan z bronasto in srebrno kolajno drugega razreda. Padli je bil zvest prijatelj in naročnik "Slov. Gospodarja".

Dne 18. m. m. je padel za cesarja in domovino mladenič Martin Guzaj, sin znane Ojsterškove rodbine v Šentjanžu pri Zibiki. Odlikovan je bil z veliko srebrno kolajno. Mladenič je bil veselega značaja, ki se je vsakomur znal priljubiti.

Naš dragi Avgust Dular iz Rajhenburga je dne 10. junija daroval svoje mlado življenje na oltar domovine. Preteklo je komaj 11 mesecev, ko je njegov starejši brat France daroval svoje življenje na Monte Interrotto, in letos pa naš dragi Guste na Monte Zebio. Bil je še komaj v 20. letu. Bil je vzgleden mladenič. Zadušil ga je italijanski plin.

Življenje je dal za domovino Franc Stopar iz Šostanja. Bojeval se je tri leta in si je nakopal neozdravljivo bolezen. Umrl je na Dunaju dne 8. julija. Bil je čitatej "Slov. Gosp.".

Sovražna granata je hipno uničila mlado življenje mladeniča Jerneja Brence iz Sladke gore pri Šmarju. Rajni je bil edini sin; bil je povsod spoštovan. Na bojišču je bil hraber in neustrašen, v družbi pa vesel in šaljiv.

Padel je dne 10. junija popoldne Martin Kekec iz Polenšaka, star še le 22 let, zadet od sovražne granate na gori Monte Zebio. Bil je takoj mrtev. Po smrti je bil odlikovan s srebrno svetinjo 2. razreda. Rajni je bil tihega, mirnega značaja. Za njim ne zalujejo samo domači in znanci ampak vsak, kdor ga je poznal.

Na južnotirolskem bojišču je padel dne 19. junija vrl slovenski mladenič Anton Rečnik, star blizu 30 let, sin Franca Rečnik, posestnika v Hočah.

Vojna in mir.

Maribor, 31. julija.

V Galiciji se je, kakor smo že zadnjič poročali, vojni položaj obrnil za nas zelo ugodno. Od 19. julija do danes, ko to pišemo, so naše hlabre čete ne samo očistile skoro celo vzhodno Galicijo sovražnika, ampak naši že stojijo na nekaterih mestih onstran Galicije na sovražnikovi zemlji, v Bukovini pa prodiramo v polkrogu proti glavnemu mestu, proti Černovicam. Tekom desetih dni so naši polki prekoračili nič manj nego 120 do 130

km dolgo pot od mesta Kaluš do mesta Husiatin ob rusko-gališki meji. Zavzeli smo nad 10.000 stirskega kilometra od Rusov zasedenega ozemlja. V našo posest so prešla mesta Kaluš, Halič, Stanislav, Nadvorna, Kolomeja, Horodenka, Bučac, Obertin, Kuti, Podhajce, Jezierna, Tarnopol, Trembovla, Zalesčiki, Čortkov, Husiatin in še več manjših mest ter nad 200 trgov in vasi. Nekatere vesti pravijo, da smemo pričakovati tudi ta uspeh proti Rusom, da bo Rusija bolj resno začela misliti na mir, ker je menda spoznala, da nas ne more premagati. Kljub ruskemu porazu pa še ni na Ruskem opaziti krepkejših in razsežnejših agitacij za mir. V Rusiji so razmere še docela neurejene ter se ministri vedno menjavajo; vrh tega Angleži in Francozi močno pritiskajo na Ruse, da ne odnehajo od vojne; vsled tega najbrž ni pričakovati, da bi se na vzhodu kmalu prikazal mirovni angel s palmovo vejico v roki.

Naš zunanji minister grof Černin je te dni izjavil nekaterim časnikarjem, da je naš vojaški položaj na vseh frontah ugoden in da je Avstrija vsak čas pripravljena skleniti časten mir brez nasilstva in na podlagi medsebojnega sporazumljenja. Tak mir nam mora dati jamstva, da se strahovita nesreča svetovne vojne ne bo več ponovila. Nikdar pa ne bomo sklenili miru, ki bi bil za nas nečasten. Če celverosporazum ne vpoštevati naše poštene mirovne ponudbe, smo pripravljeni se boriti do skrajnosti. Da bodo narodna nasprotstva prenehala, hočemo ustavo v Avstriji in na Ogrskem tako spremeniti, da bodo vsi narodi postali enakopravni. Ne trpimo pa vmešavanja drugih držav v naše notranje zadeve. Na ta način hočemo pripravljati časten mir, ustvariti nov svet in preprečiti, da se strašna svetovna vojska ne bo več ponovila. To so cilji, za katere se bojujemo in za katere živimo in umremo.

Sv. Oče Benedikt XV. je te dni v odgovoru italijanskemu katoliškemu ljudskemu društvu na neko čestitko izjavil, da se vedno trudi in goreče goji željo, da bi se za vse narode prav kmalu sklenil časten krščanski mir.

Izmed angleških ministrov je za Lloyd Žoržem, kateri je izjavil, da bi Anglija sklenila mir s svobodno in neodvisno Nemčijo, ne pa s tako, kjer vlada samodržstvo, je o mirovni zadevi govoril tudi minister Cecil, ki je povdarjal, da se mora Srbija zopet popolnoma upostaviti. Četverosporazum Avstrije se smatra kot svoje glavne sovražnice. Glavna sovražnica je Nemčija. Anglija se bo vedno zvesto oklepala svojih zaveznic. Mirovni cilji Anglije so: trajno pobotanje, zadovoljujoč mir in odstranitev nemškega militarizma, t. j. nasilne pruske vojne moči.

Angleški municijski minister Churchill je na nekem shodu izjavil: Bodoče leto bomo imeli toliko granat, topov, tankov in letal, kolikor jih še nismo nikdar imeli. Borili se bomo, dokler ne bomo izvojevali popolno zmago, ki bo imela za posledico, da bo nemški narod izgubil vsako zaupanje v svoje sedanje vladarje in način vladanja.

Novi nemški državni kancelar dr. Michaelis je povodom triletnice vojne sprejel večje število časnikarjev ter jim v pojasnilu o položaju rekel med drugim tudi tole: Iz govora angleškega ministrskega predsednika dne 21. julija je razvidno, da Anglija noče miru na podlagi sporazumljenja, nego hoče tak konec vojne, da bo Nemčija popolnoma podvržena sovražnikom. Minister Karson pa je celo izjavil, da se morejo začeti pogajanja še le tedaj kadar se bodo nemške armade umaknile s francoskega ozemlja za Reno. Michaelis je časnikarjem razkril tajno pogodbo med Francijo in takrat še carsko Rusijo, po kateri se zagotavljajo Franciji meje, ki jih je imela l. 1790, torej Alzacija, Lotaringija, ozemlje Saas in dalekosežne pridobitve na levem bregu Rene. Anglija odobrava te francoske vojne cilje in celo revolucionarna Rusija, ki je večkrat sveto proglašala mir brez pridobitev in odškodnin, ni zavrnila francoskih zavojevalnih ciljev. Ako sovražniki hočejo mir, se morajo tudi oni odpovedati svojim zavojevalnim načrtom.

Tako se torej vodilni državni sovražniki si držav še niso približali drug drugemu tako, da bi se mogli uspešno začeti s mirovnimi pogajanjmi. Nemški katoliški poslanec Erzberger, eden izmed centrovih voditeljev, pa je te dni izjavil, da bi se njemu posrečilo doseči tako približanje. Rekel je: »Če bi v bližnji bodočnosti imel priliko, da bi se razgovarjal z Lloyd Žoržem ali z Belferjem ali s kakšnim izmed prvih njihovih zaupnikov, bi se

zelo verjetno v malo urah o sporazumu, to je o mirovni podlagi toliko zedinili, da bi se uradna mirovna pogajanja mogla takoj začeti.« Erzberger naj torej kar začne!

Razne politične vesti.

Stajerčijanci so imeli preteklo nedeljo v Ptujju zborovanje, na katerem je govoril bivši sod. urednik Linhart, predsedoval pa je posestnik Penn. Linhart je udrihal po Jugoslovanih in zahteval, da Slovenci in Hrvati ne smemo dobiti samostojnosti, ampak da moramo še nadalje ostati pod nemško komando. »Stajerci« ne bo nič odločal o jugoslovanski državi, temveč bo iz nje izločen. Zato je razumljivo, da se »Stajerci«, nemškutarski odpadniki in nemški zagrizenci bojijo združene Slovenije ali Jugoslavije, kakor hudič križa. Oni vedo, da bo potem nemškutariji na naših tleh odklenalo za vselej in da ne bo pri nas prostora ne za »Stajerca«, ne za Šuleraja, ne za Šudmarko, ampak bo slovensko ljudstvo samo odločevalo o svoji usodi ter ne bo več ječalo v jarmu privandranih tujcev in nemških uradnikov. Na shodu so bili zbrani Ptujčani, nemškutariji iz Brega in ostale ptujske okolice ter naročeni udeleženci iz Maribora, med njimi seveda naš »priatelj« Francelj Girstmayr.

Pretekli teden so se nameravali vršiti v Pragiskupna posvetovanja Čehov, Jugoslovancev in Ukrajincev glede skupnega postopanja radi spremembe avstrijske ustave. Kot zastopnika Jugoslovancev sta bila od Čehov povabljeni poslanca dr. Korošec in dr. Krek, ki sta dne 24. julija res tudi odpotovala v Prago. Ko sta pa dospela tje, sta češkoagrarista »Večer« in »Venkov« jugoslovanska zastopnika zelo neokusno napadla, kakor da bi bila vladna agenta. Dr. Korošec in dr. Krek sta nato izjavila, da obžalujeta in obsojata neuljudni sprejem ter sta odpotovala iz Prage. Posvetovanje je vsled tega odpadlo. Nekatere češke stranke, zlasti narodni radikali in agrarci, so proti temu, da bi se avstrijska ustava spremenila potom državnega zbora, ampak so zato, da se češko vprašanje reši ali v češkem deželnem zboru ali pa ob priliki mirovnih pogajanj. Radi tega so proti udeležbi Treznješe misleči Čehi, posebno krščanski socialci in socialni demokrati, pa so za to, da se notranja preureditev Avstrije izvrši potom državnega zbora.

Na Dunaju se sedaj vršijo pogajanja med vlado in zastopniki strank glede sestave novega ministrstva, v katero bi naj vstopili zastopniki vseh državnoborskih deloljubnih strank. Nekaj časa je krožila vest, da bo novo vlado sestavil bivši ministrski predsednik baron Beck, ki ima v Savinjski dolini obširna posestva. Novejša poročila pa pravijo, da je malo upanja, da bi prišel Beck na krmilo.

Cesar je naročil ministrskemu predsedniku dr. Seidler, naj sestavi stalno ministrstvo. Dne 31. julija je dospel dr. Seidler v državno zbornico, kjer je sporočil cesarjevo naročilo. Natančni načrti, kako misli dr. Seidler sestaviti novo ministrstvo, še niso znani, govori se pa, da bodo v vlado pozvane vse državnoborske stranke. Dunajska poročila naglašajo, da bo nova vlada razpolagala v zbornici z dovolj veliko večino. Poljake upajo pridobiti na ta način, da bo za namestnika v Galiciji imenovan civilni dostojanstvenik. Ministrstvo bodo pomnožili z raznimi novimi ministri, tako da bi bilo v ministrstvu 12 poslancev. Vitez dr. Seidler se te dni pogaja z državnoborskimi strankami glede podrobnosti o sestavi ministrstva. Cesar je poklical k sebi ministrskega predsednika Seidlerja in Eszterhazyja ter zunanjega ministra grofa Černina.

Med Poljaki se opaža veliko gibanje, ki je naperjeno proti Nemčiji. V Varšavi so zaprli brigadirja poljskih legij, generala Pilsudskega, in polkovnika Sosukovskega, ker so ju osumili, da delata proti Nemčiji ter sta preveč prijazna Rusiji in Avstriji. Oba so vkleknjena tirali v Nemčijo, kjer so ju djali v ječo. Vsled tega je nastalo med Poljaki v novi Poljski in tudi v Avstriji in Nemčiji veliko razburjenje. Velik del poljskih legij sedaj noče priseči zvestobe Nemčiji. Cela vrsta višjih častnikov je odločila svoja mesta. V Varšavi so pobili šipe na palači, kjer prebiva nemški gubernator Beseler, kateremu se očita, da silno odurno nastopa proti Poljakom. — V Krakovu je baje imel te dni Poljski klub avstrijskega državnega zbora tajno sejo, v kateri se je sklenilo, da bo klub prekinil zveze s sedanjo vlado, ker se do sedaj ni v Galiciji nadomestila vojaško vlado s civilno.

Rusko bojišče.

Naši korak za korakom prodirajo proti Rusom. Zasedli smo že tretjino Bukovine. Včerajšnja poročila pravijo, da imamo samo še en dan hoda do Černovic, ki so obkoljene od treh strani. Rusi se umikajo iz Bukovine v severozahodni kot Rumunije in Besarabije. Severno od Bukovine smo med me-

stom Husiatin (vzhodno od Bučaca) in vzhodno od mesta Zalesčiki na 50 km dolgi fronti prekoricali obmejno reko Zbruz. Tukaj smo prodrli precej daleč v rodovitno rusko pokrajino Podolijo, ki se v sedanji vojski ni čutila vojskega gorja. Od te strani preti Rusom v Bukovini nevarnost, da jim naši na umikajo zaprejo pot. Ozemlje ob Dnjestru, Seretu in Zbruzi, na katerem naši prodirajo v Rusijo, je močvirnato, in se da z velikimi vojaškimi čelami prekoraciti edino v sedanjih suhih mesecih. Meseca septembra pa, ko se pričinja deževna doba, bo na tem prostoru premikanje čet nemogoče. Če proderejo do tega časa naši preko podolskih rek Švanec in Smotrič (pritoka Dnjestra), bo do zime Rusom nemogoče zopet prodirati proti Galiciji. — Severno od Tarnopola do mesta Brody še imajo Rusi zaseden ozek pas severovzhodno gališkega ozemlja. Položaj se na tem delu bojišča in dalje proti severu ni spremenil.

Ena tretjina Bukovine zopet naša.

Naše čete prodirajo v treh smereh v Bukovino, od severa, zahoda in juga. Zlasti težavno je naše prodiranje iz gozdnatih Karpatov v Bukovino, ker sovražnik brani skrajno žilavo vsako ped zemlje. Junaštvu naših čet se je posrečilo, da smo zasedli dosedaj eno tretjino Bukovine.

Naši pred Černovicami.

Nevzdržno prodirajo naše čete v smeri proti glavnemu mestu Bukovine, proti Černovicam. Zahodno od Černovic se nahajajo le še en dan hoda pred Černovicami.

Cesar zopet na ruski fronti.

Cesar Karel je bil dne 28. julija z manjšim spremstvom zopet na gališki fronti, kjer je osebno v najhujšem ognju zasledoval razvoj bitke in opazoval hrabrost svojih čet. Bil je po vseh zopet osvojenih mestih sprejet z velikanskim navdušenjem.

Na drugih bojiščih.

Labi so poslali zadnje dni več oddelkov svojih zračnih ladij, da pogledajo, kaj delajo naši za primorsko fronto. Dne 28. julija so trikrat pripluli nad Idrijo in vrgli na mesto 120 bomb. Ker so slabo zadeli, je bila le mala škoda. Ubili in ranili so po eno osebo. Sicer pa je na italijanskem bojišču enakomerno življenje. Artilerija deluje od časa do časa zelo živahno.

Na rumunskem bojišču se vršijo pomembnejši dogodki edino na severovzhodni sedmograški meji, kjer so Rumuni v smeri od Foksanija po dolinah rek Kasinu, Susita in Putna prodrli že v okolico sedmograškega mesta Kezdy-Vasarhely.

Na francosko-angleški fronti na zahodu že divja grozovita artilerijska bitka skoro na celi črti. Na bojni črti so cele pokrajine uničene. Vse je porušeno; še enega drevesa ni več. Ob nekdanji francosko-belgijski meji in sicer v prostoru med rekama Lys in Yser pa se je v pondeljek, dne 30. julija pričela huda infanterijska bitka. Angleške naskakovalne množice so se navalile z veliko silo na 50 km dolgi črti na nemške postojanke. Prvi dan so prodrli 2—3 km naprej. Angležem bodo baje sledili tudi Francozi na vzhodnem delu francoskega bojišča. Ti napadi bi naj razbremenili Ruse, tako da bi morali Nemci večino svojih čet vreči z ruskega na vzhodno bojišče.

Na ostalih frontah nič posebnega.

Tedenske novice.

Za stolnega prošta mariborskega kapitlja je bil dne 1. avgusta t. l. slovesno inštaliran mil. g. dr. Martin Matek, dozda stolni kanonik in ravnatelj kn. šk. ordinariatske pisarne. Novemu proštu prav iz srca čestitamo in mu želimo, da ga ljubi Bog krepki in podpira v njegovi težavni službi!

Duhovniške spremembe. Prestavljeni so naslednji č. gg. kaplani: Josip Dušič iz Kozjega v Trbovlje, Anton Kuhar iz Ljubnega k Sv. Martinu na Paki, Martin Kozar iz Loke pri Zidanem Mostu k